

တူဒေးစာအုပ်တိုက်

အဘရာဟမ်လင်ကွန်း

မြနှင်းဆီ (Mrs Hninzi)

A detailed oil painting portrait of Abraham Lincoln, shown from the chest up. He is wearing a dark suit jacket, a white dress shirt with a high collar, and a black bow tie. He has a serious expression and is looking slightly to the right of the viewer. The background is dark and indistinct.

ABRAHAM LINCOLN
From Pioneer to President

E.B. Phillips

ထုတ်ဝေသူအမှာ

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ၁၆ ဆက်မြောက်သမ္မတ အေဘရာ ဟင်လင်ကွန်းသည် သမိုင်းမှတ်တိုင်စိုက်ထူခဲ့သော ထူးခြားသောသမ္မတ တစ်ဦးဟုဆိုရပေမည်။ အမေရိကန်သမ္မတတိုင်းသည် ယင်းတို့ တာဝန်ယူခဲ့သော သမ္မတသက်တမ်းတစ်လျှောက် စိန်ခေါ်မှုများ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည် ။ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်း၊ စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းများ ကြုံခဲ့ကြသည် ။ ထို့အတူ သမ္မတအေဘရာဟင်လင်ကွန်းသည် လည်း စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းခဲ့ရသည် ။

သမ္မတသက်တမ်းအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပြည်တွင်းစစ် အချိန်ကာလတွင် ပြည်သူပြည်သားများကို ဦးဆောင်လမ်းပြပေးခဲ့သည် ။ လူသားအချင်းချင်း တံဆိပ်ကပ်ပြီး ရောင်းဝယ်နေကြသော ကျွန်စနစ်ကိုလည်း ဖျက်သိမ်း၍ ကျွန်များကို လွတ်မြောက်ခွင့်ပေးကာ နိုင်ငံသား အခွင့်အရေးများကို ခံစားစေခဲ့သည် ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခက်အခဲများ ၊ စိန်ခေါ်မှုများကို အကောင်းဆုံး ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သည် ။ အခက်အခဲ၊ အကျပ်အတည်းများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သော ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးသောသမ္မတတစ်ဦး ဖြစ်သည် ။ သို့သော် ကျွန်စနစ်လိုလားသူများ ၊ အချို့နိုင်ငံရေးသမားများ ၏ မလိုမုန်းထား ခံခဲ့ရသည် ။

ကျေးတောသားဘဝမှ သမ္မတဖြစ်လာသည် အထိ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ

ကြိုးစားခဲ့ပုံများကလည်း အတုယူဖွယ်ကောင်းသည်။ ။ ထို့ကြောင့် သမ္မတလင်ကွန်း၏ ငယ်ရွယ်စဉ်မှ စ၍ မည်ကဲ့သို့ ကြိုးစားရုန်းကန်ခဲ့ရပုံများ ၊ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး စသည့် ဘဝဇာတ်စုံနှင့် နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် မည်ကဲ့သို့ ကြိုးစားခဲ့ပုံ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံကို မည်ကဲ့သို့ လမ်းပြပေးပုံအသေးစိတ်ကို သုတတစ်သွယ်၊ ရသတစ်ဖုံ ပြည့်စုံသော ဤစာအုပ်ကို စီစဉ်ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။ ။

တူဒေးစာအုပ်တိုက်

*

မိတ်ဆက်
ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပညာသင်ယူသူသမ္မတ
(The Self-Taught President)

ကျွန်တော် ဒီကြီးကျယ်တဲ့ အိမ်ဖြူတော်မှာ ခေတ္တခဏနေရာယူဖို့ ဖြစ်လာတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ရဲ့ ဘယ်သားသမီးမဆိုလည်း ကျွန်တော့် အဖေရဲ့ သားဖြစ်သူ ကျွန်တော့်လိုပဲ ဒီနေရာကိုရောက်လာဖို့ မျှော်မှန်းလို့ ရနိုင်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ကသက်ရှိသက်သေပဲ။

(I happen temporarily to occupy this big White House. I am living witness that any one of your children may look to come here as my father's child has.)

အေဘရာဟင်လင်ကွန်းကဲ့သို့ ကြည်ညိုမြတ်နိုးမှုရရှိသော သမ္မတ နည်းပါးလှပေသည် ။ သူသည် အမေရိကန်နိုင်ငံကို ယင်း၏ ဆိုးရွားသော ပြည်တွင်းစစ်အချိန်ကာလတွင် ဦးဆောင်လမ်းပြခဲ့သည် ။ လွတ်မြောက်ရေး ကြေညာစာတမ်း (Emancipation Proclamation) ဖြင့် အာဖရိကန် အမေရိကန် လေးသန်းကို ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်စေခဲ့သည် ။ သူ့ယုံကြည်ချက်အတွက် သူ့အသက်ကို ပေးဆပ်ခဲ့ရသည် ။ သူ၏ ထူးကဲကြီးမြတ်မှုများ ၏ အကျော်ဇေယျဖြစ်မှုများကြောင့် သူ၏ ဘဝဇာတ်လမ်း အသေးစိတ်အချက်အလက်များ လောင်းရိပ်မိသွားသည် မှာ မဆန်းလှပါ။

လင်ကွန်း၏ ၁၀ ဇာတ်လမ်းအသေးစိတ် အချက်အလက်များမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ အီလီနွိုင်း နယ်သစ်ဒေသတွင် ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ကြီးပြင်းခဲ့ရသောလင်ကွန်းသည် အသက်ရှစ်နှစ်အရွယ်မှ စပြီး အလုပ်ကြမ်းသမား၊ စစ်သား၊ စာပို့လုလင်၊ ဆိုင်ထိုင် စသည် ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခဲ့ရသည်။ ။ သူ့အလုပ်လုပ်လျက်နှင့် သူ့ဘာသာသူ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စာသင်ယူသည်။ ။ သဒ္ဒါကို လေ့လာသင်ယူပြီး ပါရမီထူးချွန်သည့် အဟောအပြောကောင်းသူတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ။ ဂဲဩမေတြီကို လေ့လာသင်ယူပြီး ကျွမ်းကျင်သော မြေတိုင်းတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ။ ဥပဒေကိုလည်း လေ့လာသင်ယူပြီး အောင်မြင်သော ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် ရှေ့နေတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ။

သူ၏ ဤကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းသည် သူ့သမ္မတဖြစ်လာသည့် အခါ စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်စေနိုင်ခဲ့သည်။ ။ ၁၈၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရစဉ်က သူသည် အမျိုးသားတာဝန်ဆိုင်ရာ အလုပ်အနေဖြင့် တစ်ခုသာ လုပ်ကိုင်ဖူးသေးသည်။ ။ ထို့ကြောင့် သမ္မတအလုပ်တွင် ကျွမ်းကျင်အောင်လျင်မြန်စွာ သင်ယူရသည်။ ။ ထိုအချိန်တွင် ပင် သူ့နိုင်ငံ၏ မြောက်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းအကြား ပြည်တွင်းစစ်ပွဲကြီး ရုတ်တရက်ဖြစ်ပေါ်သည်။ ။ လင်ကွန်းတွင် နိုင်ငံရေးရန်သူများ ရှိသည်။ ။ သူ့စစ်တပ်ထဲတွင် ပင် သူ့ရန်သူများ ရှိသည်။ ။ သူ့မိသားစုဘဝသည် လည်း မုန်တိုင်းထန်ပြီး ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသည်။ ။

သို့သော် လင်ကွန်းသည် ဤစိန်ခေါ်မှုတစ်ခုချင်းကို ရင်ဆိုင်သည်။ ။ သူသည် ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးသော ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။ ။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အထူးကဲဆုံး သမ္မတဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ။

အခန်း (၁)

ဝေးလံခေါင်ဖျားအရပ်မှ လူငယ်ကလေးတစ်ဦး

(A boy in The Backwoods)

သူ့လက်ထဲသို့ ချက်ချင်းပင် ပုဆိန်တစ်လက်လာထည့်သည်။ ။ ထိုအချိန်မှ စပြီး သူ့အသက် ၂၃ နှစ်အရွယ်အထိ ပုဆိန်ကိုအသုံးဝင်သော တန်ဆာပလာတစ်ခုအဖြစ် အမြဲလိုလို ကိုင်တွယ်သုံးစွဲခဲ့သည်။ ။

(He had an axe put into his hands at once. From that till withi
n his twenty-third year, he was almost constantly handling that m
ost useful instrument.)

၁၈၁၆ ခုနှစ်၏ ဆောင်းရာသီအစောပိုင်းတွင် ငှက်မွေးမွေ့ရာများ အထပ်လိုက်တင်ထားသော မြင်းနှစ်ကောင်ဆွဲ သစ်သားလှည်းတစ်စီးသည် ကင်တပ်ကီ (Kentucky) မှ မြောက်အရပ်သို့ ဦးတည်ကာ အင်ဒီယနား (Indiana) ကိုဖြတ်ပြီး အီလီနွိုင်း (Illinois) သို့ ကန္တာရလမ်း ကြမ်းတစ်လျှောက် တလိမ့်လိမ့် သွားလျက်ရှိသည်။ ။ လှည်းပေါ်တွင် လယ်သမား လက်သမား သောမတ်လင်ကွန်း (Thomas Lincoln) နှင့် သူ့ဇနီး နန်စီဟင်ဒ်စ် (Nancy Hanks)၊ ကိုးနှစ်အရွယ် သမီးဆာရာ (Sarah) နှင့် အရပ်မြင့်ပြီးပိန်လှီသည့် ခုနစ်နှစ်အရွယ် အေဘရာဟမ် (Abraham) တို့ ပါလာကြသည်။ ။ အေဘရာဟမ်ကို ၁၈၀၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်တွင် ကင်တပ်ကီပြည်နယ် အယ်လီဇဘက်တောင်း (Elizabethtown) မြို့

အနီးတွင် မွေးဖွားသည် ။

သောမတ်လင်ကွန်းအနေဖြင့် သူ၏ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အငြင်းပွားမှုတစ်ခုရှိသဖြင့် နယ်မြေသစ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ။ ထို့ပြင် ကင်တပ်ကီသည် ကျွန်သုံးစွဲသောနယ်မြေဖြစ်ပြီး လင်ကွန်းမိသားစုက ကျွန်စနစ်ကို မှားယွင်းသည် ဟု ယူဆ၍ လည်း ဖြစ်သည် ။ ထိုစဉ်က အင်ဒီယန်းနယ်မြေ၏ တောရိုင်းမြေများ တွင် ကျွန်စနစ်သည် တရားမဝင်သည့် အပြင် အမေရိကန်အစိုးရက မြေတိုင်းသေချာပြုလုပ်ထားပြီး အငြင်းမပွားနိုင်သော ပိုင်ဆိုင်ခွင့်လည်း ပေးသည့် မြေများကို တစ်ဧကလျှင် နှစ်ဒေါ်လာဖြင့် ရောင်းချနေသည် ။ သောမတ်လင်ကွန်းက ထိုအခွင့်အလမ်းကိုသဘောကျသဖြင့် အင်ဒီယန်းသစ်တောမြေဧက ၁၆၀ ကို သူ၏ ပိုင်နက်အဖြစ် ဝယ်ယူသည် ။ ၁၈၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် အင်ဒီယန်းလည်း ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ် လာသည့် အချိန်ခန့်တွင် သောမတ်က သူ့ဇနီးနှင့် သားသမီးများကို လှည်းဖြင့်တင်ပြီး အင်ဒီယန်းပြည်နယ် Little Pigeon Creek သို့ သွားသည် ။ ထိုမြို့လေးသည် အိုဟိုင်းယိုးမြစ်၏ မြောက်ဘက် ၁၇ မိုင်ခန့် အကွာအဝေးတွင် ရှိသည် ။

မိုင်တစ်ရာဝေးသော ထိုခရီးကို နှစ်ပတ်ကြာသွားရသည် ။ သူတို့ မိသားစုသည် သုံးဖက်ပါ အဖီတစ်ခုကိုထူပြီး ဆောင်းတွင်းလေကြမ်းနှင့် ညဘက်တွင် အူလေ့ရှိသည့် ဝံပုလွေများ ထံမှ အကာကွယ်ယူကြသည် ။

အေးကျင်းတဲတွင် နေထိုင်ခြင်း၊ သောမတ်ပစ်ခတ်ရရှိသော ကြက်ဆင်ရိုင်းနှင့် သမင်သားကို စားသောက်ခြင်း စသည် တို့ အကြားတွင် သူတို့ မိသားစုသည် ဘဝသစ်ကို ထူထောင်လုပ်ကိုင်ကြသည် ။ အေဘရာဟင်သည် သူ့နောက်ပိုင်းတွင် ရေးဖြစ်သော သူ့ကိုယ်ရေးအကြောင်းအ

ရာများ အရ သူ့လက်တွင် ပုဆိန်တစ်လက်ချက်ချင်းလာထည့် ကြောင်း၊
ထိုအချိန်မှ အစပြုပြီး သူ့အသက် ၂၃ နှစ်အထိ ပုဆိန်ကိုအသုံးဝင်သော
တန်ဆာပလာတစ်ခုအဖြစ် အမြဲလိုလို သုံးစွဲခဲ့ကြောင်းပြောပြထားသည်
။ တိုတောင်းသော ဆောင်းရာသီရက်များ အတွင်း အေဘရာဟင်က သူ့
ဖခင်နှင့် အတူသစ်ခုတ်သည် ၊ ပင်ခြေပိတ်ပေါင်းများ ရှင်းလင်းသည် ။
သစ်သားအိမ်ငယ်တစ်လုံး ဆောက်သည် ။ ထိုအိမ်ငယ်ကို အေဘရာဟင်
ရှစ်နှစ်ပြည့် မွေးနေ့အပြီး ရက်အနည်းငယ်တွင် ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသ
ည် ။ အိမ်ငယ်တွင် ပေ ၂၀ ရှည်ပြီး ၁၈ ပေကျယ်သော အခန်းတစ်ခန်း
သာ ပါရှိသည် ။ ကျောက်မီးလင်းဖိုတစ်ခုလည်း ပါသည် ။ ကြမ်းခင်းမှာ
ဖုန်မြေပင်ဖြစ်သည် ။ နံရံတွင် ငုတ်များကို ရိုက်သွင်းထားပြီး အေဘရာ
ဟင် အိပ်သည့် ထပ်ခိုးသို့တက်ရန် လှေခါးအဖြစ်အသုံးပြုသည် ။

နောက်နှစ်များ တွင် သူတို့ မိသားစုသည် ထိုလယ်မြေတွင် အားသွန်
ခွန်စိုက်လုပ်ကိုင်ကြသည် ။ အေဘရာဟင်နှင့် သူ့ဖခင်တို့ သည် မြေကိုရှ
င်းပြီး ပြောင်း၊ ဂျုံစေ့၊ အုတ်ဂျုံ၊ ဝါဂွမ်းနှင့် ဗီသွာလျှော်များကို သိုလှောင်
သည် ။ ထိုကောက်ပဲသီးနှံများကို ဝက်ထီး၊ ကြက်၊ နွား၊ သိုး အစရှိသည့်
တိရစ္ဆာန်များ ဖြင့် ဖလှယ်သည် ။ အစားအစာအတွက် တစ်နိုင်မွေးမြူ
ရေးလုပ်သည် ။ နန်စီနှင့် ဆာရာတို့ က သူတို့ အားလုံးအတွက် အဝတ်
အထည်များကို သူတို့ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးခြံတွင် သားရေနယ်ထားသည့်
သမင်ရေမှ လည်း ကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်ခူးဆွတ်၊ ဖြီးသင်၊ ဗိုင်းငင်၊ ရက်
လုပ်ထားသည့် ဝါနှင့် ဗီသွာလျှော်ရက်ထည်များမှ လည်း ကောင်း ချုပ်
လုပ်ကြသည် ။

လင်ကွန်းမိသားစု ထိုသို့ထီးတည်း ဖြစ်နေသည့် ကာလမှာ တိုတော
င်းပါသည် ။ များ မကြာမီ အခြားပြောင်းရွှေ့အခြေချသူများ
ရောက်လာကြသည် ။ တစ်နှစ်အတွင်း နန်စီ၏ အဒေါ်နှင့် ဦးလေး၊ သူတို့

၏ ၁၉ နှစ်အရွယ်သားဖြစ်သူဒဲနစ်တို့ လည်း ပြောင်းလာကြသည်။ ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင်နေတတ်သူ ဒဲနစ်ကို အောဘရာဟင်က ခင်မင်ရင်းနှီးသည်။ လယ်မြေအလုပ်မှ အားလပ်သည် နှင့် သူတို့ နှစ်ဦးသည် သစ်တောအတွင်း သွားလာစူးစမ်းကြသည်။ အပြေး၊ အခုန်၊ နပန်းလုံးခြင်းများ တွင်လည်း တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။

သို့သော် ၁၈၁၈ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ကပ်ဆိုက်မှုတစ်ခုနှင့် ကြုံရသည်။ သူတို့ မိသားစုပိုင် နွားများ သည် စားကျက်မြေမှ အဆိပ်ဖြစ်စေသော ပေါင်းပင်များကိုစားမိသဖြင့် နို့ကိုအဆိပ်ခတ်သလိုဖြစ်သွားသည်။ ထိုနို့ကို သောက်မိသူများ သည် သတိမေ့မြောပြီး သေဆုံးသွားကြသည်။ နို့ဆိပ်မိသော သူ့အဒေါ်နှင့် ဦးလေးကို နန်စီကိုယ်တိုင်ပြုစုပေးသော်လည်း နန်စီကိုယ်တိုင် နို့ဆိပ်မိပြီး နာဖျားမကျန်းဖြစ်ကာ တစ်ပတ်အတွင်း သေဆုံးသွားသည်။

ကလေးများက အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်သွားကြသည်။ အောဘရာဟင်က ထိုစဉ်က ထိုအကြောင်းကို သိပ်မပြောသော်လည်း နောက်နှစ်များ တွင် 'ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ ဝမ်းနည်းဖွယ် ဒီလောကကြီးမှာ လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ ပူဆွေးသောက ရောက်ရတယ်။ ငယ်ရွယ်သူတွေအတွက် ဒါဟာ ခါးသီးဖွယ်ရာဝေဒနာပဲ။ သူတို့ မမျှော်လင့်ထားတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကို မြုန်းခနဲ ရင်ဆိုင်ရလို့ ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်အခုပြောတဲ့ အကြောင်းကို ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့အရ ကျွန်တော်သိထားတယ်' ဟု ရေးသားသည်။

မိခင်သစ် (A New Mother)

ချစ်တတ်ခင်တတ်ပြီး အလုပ်ကြိုးစားသော နန်စီမရှိတော့သဖြင့် လင်ကွန်းတို့ မိသားစုသည် စိတ်အားငယ်သွားသည်။ အစဉ်အလာအရ သ

တံမှတ်ထားသော အထည်ရက်လုပ်ခြင်း၊ အဝတ်လျှော်ခြင်း စသည့် 'အမျိုးသမီးအလုပ်' မှန်သမျှကို ဆာရာလုပ်ရသည်။ သို့သော် ဆာရာသည် အသက် ၁၂ နှစ်သာရှိသေးသဖြင့် ထိုအလုပ်များ သည် သူ့အတွက်ခက်ခဲနေသည်။

သူတို့ ဖခင် သောမတ်လင်ကွန်းက သူတို့ မောင်နှမကို ဒဲနစ်နှင့် အပ်ပီး ကင်တပ်ကီသို့ထွက်ခွာသည်။ မိတ်ဟောင်းတစ်ယောက်ကို လက်ထပ်သည်။ သမီး နှစ်ယောက်၊ သား တစ်ယောက်ရှိသည့် မုဆိုးမတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့နာမည်မှာ ဆာရာဘူရှ်ဂျွန်ဆန် (Sarah Bush Johnson) ဖြစ်သော်လည်း လူအများက သူ့ကို ဆယ်လီ (Sally) ဟု ခေါ်ကြသည်။

သူသည် တက်ကြွသူ၊ သဘောကောင်းသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ့ရောက်လာသည် နှင့် လုပ်စရာရှိသည် များကို စလုပ်တော့သည်။ သူက သောမတ်ကို သစ်သားအိမ်ငယ်တွင် သစ်သားကြမ်းခင်း ပြုလုပ်စေသည်။ ပြတင်းပေါက်တစ်ခုလည်း ထည့်စေသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း အိမ်သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည်။ ချက်ပြုတ်သည်။ ဆာရာနှင့် အေဘရာဟင်တို့ အတွက် အဝတ်အထည်အသစ်များ ချုပ်လုပ်ပေးသည်။

ဆယ်လီသည် သူတို့ မိသားစုသို့ ထကြွလုံ့လနှင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာတို့ ယူဆောင်လာသည်။ ယခု သူတို့ မိသားစုတွင် မိသားစုဝင် ရှစ်ယောက်ရှိ လာပြီဖြစ်သည်။ ဆယ်လီက စာမရေးတတ်၊ စာလည်း မဖတ်တတ်သော်လည်း အေဘရာဟင်အတွက် အမြင်သစ်များကို လမ်းဖွင့်ပေးသည်။ ဆယ်လီထံတွင် စာအုပ်သုံးအုပ်ရှိပြီး ထိုစာအုပ်များကို အေဘရာဟင်နှင့် မျှဝေသည်။ Dilwoth's Spelling Book၊ Robinsoe Crusoe နှင့် The Arabilan Nights တို့ ဖြစ်သည်။

ဆယ်လီက အေဘရာဟင်ကိုချစ်သည်။ အေဘရာဟင်၏ ပညာသင်

ယူရန် ပြင်းပြသည့် အာသာဆန္ဒကို နားလည်သည် ။ အေဘရာဟင်သည် ကင်တပ်ကီနှင့် အင်ဒီယဲနားနယ်သစ်များ တွင် ဖွင့်လှစ်သည့် ကျောင်းများ တွင် တစ်နှစ်သာစာသင်ဖူးသည် ။ သို့သော် သူက သူ့ဟာ သူ ပညာသင်ယူရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားသည် ။ သူလက်လှမ်းမီသမျှ စာအုပ်များကို အကုန်လုံးဖတ်သည် ။ ဆယ်လီကပြောပြသည် ။ 'သူဖတ်တဲ့ စာတစ်ပိုဒ်ကို သူအထူးကြိုက်နှစ်သက်ရင် ပျဉ်ချပ်တွေမှာ ကူးရေးထားတယ်။ စက္ကူရတု အထိပေါ့။ စက္ကူရတု အခါ ပြန်ကူးရေးတယ်။'

အေဘရာဟင်က အိမ်နီးနားချင်းများ ထံမှ စာအုပ်များ ငှားဖတ်သည် ။ သမ္မာကျမ်းစာဖတ်သည့် နည်းတူ ဂျော့ဂျ်ဝါရှင်တန် (George Washington) နှင့် ဘန်းဖရန်ကလင် (Ben Franklin) တို့ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ဖတ်သည် ။ စာလုံးပေါင်းစာအုပ်၊ သင်္ချာစာအုပ်နှင့် နှုတ်ရေး (Elocution) စာအုပ်များ ဖတ်သည် ။

ဤကဲ့သို့ စူးစူးစိုက်စိုက်သင်ယူလေ့လာခြင်းက စာဖတ်တတ်သူ နည်းပါးသည့် Little Pigeon Creek မှ အခြားသူများ နှင့် မတူ၊ အေဘရာဟင်ကို တစ်မူထူးစေသည် ။ ပြောင်းရွှေ့အခြေချသူများ သည် စာဖတ်ရန် အချိန်မပေးနိုင်ပါ။ နေထွက်ချိန်မှ နေဝင်ချိန်အထိ သူတို့ အိမ်ရာခြံမြေများ တွင် အလုပ်လုပ်ကြသည် ။ လက်တွင် စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုင်ထားသည့် အေဘရာဟင်ကိုမြင်လျှင် 'လူပျင်း' ဟု ခေါ်ကြသည် ။ 'သူက အမြဲလိုလို စာဖတ်တယ်၊ စာခြစ်ရေးတယ်၊ စာဝှက်တွေကိုဖော်တယ်၊ ကဗျာလည်း ရေးတယ်' ဟု ဆွေမျိုးတစ်ယောက်က ပြောပြသည် ။

အေဘရာဟင်၏ ဖခင် သောမတ်လင်ကွန်းက အလုပ်ကြိုးစားသည် ။ ပျူပျူငှာငှာရှိသည် ။ အိမ်နီးချင်းကောင်း တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည် ။ အမဲလိုက်ကျွမ်းကျင်မှုအတွက် ကျော်ကြားသည် ။ ကာယအား ကောင်း

ခြင်းအတွက်လည်း ကောင်း၊ ပုံပြောကောင်းခြင်းအတွက်လည်း ကောင်း နာမည်ကျော်သည် ။ အေဘရာဟင်က ထိုကျွမ်းကျင်မှုများကိုတော့ ဆက်ခံသည် ။ သို့သော် သောမတ်က သူ့နာမည်ကိုပင် သူလက်မှတ်မရေး ထိုးနိုင်ပါ။ အေဘရာဟင်၏ စာဖတ်ဝါသနာနှင့် လယ်အလုပ် မနှစ်မြို့ခြင်းကို သူကသဘောမကျပါ။ ဒဲနစ်၏ ပြောပြချက်အရ 'အေဘရာဟင်က အတောမသတ်အလျှော့မပေးဘဲ စာဖတ်တယ်။ သူ့အဖေက အေဘရာဟင် စာဖတ်လို့ အလုပ်လစ်ဟင်းရင် တုတ်နဲ့ ရိုက်တယ်။' အိမ်နီးနားချင်းတစ်ဦး ပြောပြချက်အရ 'သောမတ်လင်ကွန်းက သူ့သား အေဘရာဟင်ကို ငယ်ငယ်ကတည်းက သိပ်အထင်ကြီးပုံမရဘူး'။

ဖခင်နှင့် သား အပြန်အလှန် ထိုသဘောရှိသည် ။ အေဘရာဟင် က သူ့ဖခင်အကြောင်း အကောင်းပြောစရာမရှိပါ။ နောင် နှစ်အတော်ကြာ တွင် သူ့ဖခင်သေဆုံးခါနီးအချိန်၌ပင် အေဘရာဟင်က သူ့ဖခင်ကို သွားတွေ့ရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည် ။

ဤ ၁၉ ရာစုအမေရိကန်ကျောက်ပုံနှိပ်
ရုပ်ပုံတွင် လူငယ်အေဘရာဟမ်က
သူ့ လက်သုံးပုဆိန်ကိုထမ်းပြီး အလုပ်သို့သွား
ရာတွင် ပင် စာတစ်အုပ်ကို စိတ်ဝင်တစား ဖတ်သွားသည် ကို
သရုပ်ဖော်ထားသည်။ ။

ကိုယ်လမ်းကိုယ်လျှောက်သူ (Following His Own Path)

စာဖတ်ရသည် ကို ပို၍ ကြိုက်နှစ်သက်သော်လည်း အေဘရာဟင် က သူလုပ်စရာရှိသည့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို သူတာဝန်ကျေအောင် လုပ်သည်။ သောမတ်ကသူသားကို အိမ်နီးနားချင်းများ ထံတွင် လည်း အငှားလုပ်ခိုင်းသည်။ အိုဟိုင်းယိုး မြစ်တစ်လျှောက်သွားသည့် ကူးတို့ လှေများကိုလည်း လှော်ခတ်စေသည်။ အေဘရာဟင်ရသော လုပ်ခကို သောမတ်က မိသားစုအတွက်ယူသည်။

စာဖတ်နှစ်သက်ခြင်းသည် သာ အေဘရာဟင်ကို အခြားသူများမှ ကွဲပြားစေသည် မဟုတ်ပါ။ သူကအမဲလိုက်ရခြင်းကို အခြားယောက်ျားများ ကဲ့သို့မနှစ်သက် ပါ။ သူ ရှစ်နှစ်အရွယ်က ကြက်ဆင်တစ်ကောင်ကို သူတို့ အိမ်ငယ်၏ နံရံအပေါက်ကြားတစ်ခုမှ သေနတ်ဖြင့်ပစ်လိုက်ဖူးသည်။ ထိုငှက်သေသွားခြင်းသည် သူ့ကို ကျောစိမ့်စေသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ရေးသားချက်အရ 'ကျွန်တော် အဲဒီနောက်ပိုင်းကစပြီး ဘယ်တော့ကောင် သားကောင်ကိုမှ မသတ်တော့ဘူး'။

ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ကပင် ကိုယ်ပိုင်ရွေးချယ်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ ထိုခေတ် ထိုအချိန်က ယောက်ျားအများ စုသည် ဆေးပြင်းလိပ်သောက်သည်။ သို့မဟုတ် ဆေးရွက်ကြီးဝါးကြသည်။ အေဘရာဟင်က တစ်ခုမှ မလုပ်။ ယောက်ျားအများ စုက အရက်သောက်သည်။ အေဘရာဟင်က မသောက်။ သို့သော် ဆေးပြင်းလိပ်သောက်သူ၊ အရက်သောက် သူတို့ ကိုလည်း သူကအပြစ်မပြော။ အရက်ဆန့်ကျင်ရေးအသင်းများ တွင်လည်း ဝင်မပါပါ။ လူအများ စုက ဘုရားကျောင်းတစ်ခုခုတွင် အသင်းဝင်သည်။ အေဘရာဟင်ကမဝင်ပါ။ သူက ဘာသာရေးစည်းရုံးမှုများကို မနှစ်မြို့ပါ။

သို့သော်လည်း သူ့ကိုလူအများကချစ်ခင်သည်။ သူက အရပ်ရှည်သ

ည် ။ အားအင်ရှိသည် ။ အပြေးအခုန်တော်သည် ။ နပန်းလုံးရာတွင် လည်း တော်သည် ။ ခင်တတ်မင်တတ်သည် ။ ဟာသဉာဏ်လည်း ရှိသည် ။ ပုံပြင်ဇာတ်လမ်းများ နှင့် ပြက်လုံးများကိုလည်း အတော်သိထား၊ စုဆောင်းမိထားသည် ။ သူ့မိတ်ဆွေတစ်ဦးက 'အေဘရာဟင်က ကျွန်တော် သိဖူးသမျှ လူတွေထဲမှာ ပျော်စရာအကောင်းဆုံးပဲ' ဟု မှတ်ချက်ချသည် ။

မြင်ကွင်းသစ်များ (A New World To See)

Little Pigeon Creek ကာလများ သည် အချုပ်အလုပ်၊ အရိတ် အသိမ်းများ ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ပျော်ရွှင်မှု၊ ဝမ်းနည်းမှုတို့ ဖြင့်လည်း ကောင်း အလှည့်ကျလည်ပတ်ကုန်ဆုံးသည် ။ အေဘရာဟင်ကို မိခင်သဖွယ်ပြုစုစောင့်ရှောက်သော အစ်မဖြစ်သူဆာရာက အိမ်ထောင်ပြုလိုက်သည် ။ သို့သော် ၁၈၂၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ အေဘရာဟင် ၁၉ နှစ် ပြည့်လုနီးအရွယ်တွင် ဆာရာသည် မီးဖွားရင်းသေဆုံးသွားသည် ။

ဧပြီလတွင် သူ့ပူဆွေးမှု အနည်းငယ်လျော့ပေါ့သွားသည် ။ အပြင်လောကကြီးကို မြင်တွေ့နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည် ။ ဂျိမ်းစ်ဂျင်ထရီဆိုသူ ဆိုင်ရှင်တစ်ဦးက အေဘရာဟင်အား သူ့သားအယ်လင်နှင့် အတူ နယူးအော်လင်းမြို့သို့ ခြံထွက်ပစ္စည်းများ တင်ထားသည့် လှေတစ်စင်းတွင် အဖော်အကူအဖြစ်လိုက်ပါရန် ငှားရမ်း ရှိဖြစ်သည် ။

သူတို့ စုန်ရေနှင့် အတူ တောင်ဘက်သို့ ထိုးဝါးထိုးသွားသည် ။ အိုဟိုင်းယိုးမြစ်၊ မစ္စစ္စပီ မြစ်တစ်လျှောက်မှ နယူးအော်လင်းတောင်ဘက် တောအုပ်များ သို့ ရောက်သည် အထိဖြစ်သည် ။ အေဘရာဟင်က သူမြေ

င်ရသည့် မြင်ကွင်းကြောင့် အံ့အားသင့်သွားသည် ။ ကူးတို့ ဆိပ်တွင် အနောက်ဘက်ပိုင်းမှ ခြံထွက်ကုန်စည်များ အပြည့်တင်ထားသော လှေ တစ်ထောင်ကျော်ခန့်ကို တွေ့ရသည် ။ ကျွန်များကကုန်စည်များကို လှေများ သို့ တင်နေသည် ။ ထိုလှေများ သည် ကမ္ဘာ့အနှံ့သွားပြီး ကုန်စည်များကိုဖြန့်မည် ဖြစ်သည် ။ သူတို့ နှစ်ယောက်သည် သူတို့ ကုန်စည်များကို ရောင်းချပြီးသောအခါ ရှုခင်းများကိုလျှောက်ကြည့်ကြသည် ။ ပြင်သစ်ရပ်ကွက်(French Quarter) ရှိ ကြော့မော့သော နေအိမ်များ ၊ လူစီးလှည်းများ ၊ ပိုးထည်ဝတ် အမျိုးသမီးများ စသည် တို့ကို ကြည့်ကြသည် ။ စိတ်ပျက်ဖွယ်ရာ ကျွန်ဈေးများ တွင် ကျွန်များကို တိရစ္ဆာန်များ သဖွယ် ရောင်းချနေသည် ကိုလည်း တွေ့ကြရသည် ။

ကျွန်လေလံပွဲများ (Salve Auctions)

လင်ကွန်းဘဝတွင် တောင်ဘက်ပိုင်းမှ ကျွန်လေလံပွဲများ သည် မဆန်းတော့ပါ။ ဈေးများ တွင် စိုက်ပျိုးရေးခြံရှင်များမှ သူတို့ ခြံများ တွင် ခိုင်းစေရန် လူမည်းကျွန်များကို ရောင်းချသည့် နေရာတစ်ခု အမြဲထားရှိသည် ။ လေလံတင်ရောင်းချခြင်းဖြစ်ပြီး လေလံပွဲရှိသည့် အခါ မြို့ပတ်လည်တွင် ပိုစတာများကပ်ပြီး ကြေညာသည် ။

ကျွန်များကိုသယ်ဆောင်သည့် လှေတစ်စင်းပေါ်သို့ရောက်သည် နှင့် အလိုမတူဘဲ ခေါ်ဆောင်လာခံရသည့် လူမည်းများကို အခန်းကျဉ်းတစ်ခုသို့သွင်းပြီး သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည် ။ အမျိုးသားများကို ဆီလူးပြီး သူတို့အသားအရေကျန်းမာသည့် အသွင်ဆောင်စေသည် ။ ကျွန်ဖြစ်ကြောင်း အသားတံဆိပ်ကိုလည်း သံပူဖြင့်ခတ်နှိပ်သည် ။

ထို့နောက် ကျွန်များကို စင်တစ်ခုပေါ်တွင် ပြထားပြီး လေလံတင်သ

ည် ။ ကျွန်ုပ်တို့လိုသူများက ကျန်းမာတောင့်တင်းသူများကို သာလိုချင်ကြသည် ။ ကျွန်တို့ ၏ အသားများကိုကိုင်ကြည့်၊ ထိုးဆွ ကြည့်ကြသည် ။ အကောင်းဆုံးကိုရွေးချယ်ကြသည် ။ အမျိုးသမီးကျွန်ုပ်တို့ကိုလည်း အလားတူပင် လေလံတင်သည် ။ ဝယ်ယူသူမတူသည့် အခါမျိုးတွင် မိသားစုများ တကွတပြား ဖြစ်သွားတတ်ကြသည် ။

အယ်လင်နှင့် အော့ရာဟင်တို့ သည် သူတို့ နေရပ်သို့ မီးသင်္ဘောဖြင့်ပြန်ကြသည် ။ သူ၏ သုံးလတာလုပ်အားခအဖြစ် အော့ရာဟင်က ၂၅ ဒေါ်လာရရှိပြီးအားလုံးကို သူ့ဖခင်လက်သို့အပ်သည် ။

၁၈၃၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လတွင် ယခု ၁၃ ယောက်ရှိပြီဖြစ်သော လင်ကွန်းတို့ မိသားစုသည် အနောက်အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သည် ။ (ဆယ်လီ ၏ သမီးများ အိမ်ထောင်ပြုလိုက်၍ မိသားစုဝင်တိုးလာခြင်းဖြစ်သည် ။) သူတို့ အင်ဒီယန်းတွင် အဆင်ပြေခဲ့သည် ။ သို့သော် အီလီနွိုင်းနယ်မြေသစ်သည် မြေဩဇာကောင်းသော မြက်ခင်းလွင်ပြင်ဒေသဖြစ်သည် ။ သောမတ်ကသူ့ခြံကိုရောင်းပြီး သူတို့ မိသားစုသည် လှည်းသုံးစီးဖြင့် နယ်မြေသစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသည် ။

သူတို့ အီလီနွိုင်းအလယ်ပိုင်းတွင် အခြေချသည် ။ အနီးတွင် ဆန်ဂမ္မန်မြစ်ရှိသည် ။ နောက်တစ်ကြိမ် အော့ရာဟင်သည် သူ့ဖခင်နှင့် အတူ အိမ်တစ်လုံးဆောက်ကြရပြန်သည် ။ ကြွယ်ဝသော မြေဆီလွှာကို ဖုံးထားသည့် မြက်အချပ်များကိုတူးထုတ်ရသည် ။

ပထမဆုံး ဆောင်းရာသီက ဆိုးရွားလှသည် ။ ယင်းကိုကျော် ဖြတ်နိုင်သူတို့ က 'အားကြီးသော ဆီးနှင်းများ ဖုံးလွှမ်းသော ဆောင်းရာသီ' ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည် ။ ဒီဇင်ဘာနှောင်းပိုင်းတွင် နှင်းမုန်တိုင်းတစ်ခုက မြက်ခင်းလွင်ပြင်ကို ဆီးနှင်း သုံးပေအောက် ရောက်သွားစေသည် ။ နောက်နှစ်

စ်လတွင် အအေးဒဏ်သည် သုညအောက် ၁၂ ဒီဂရီ ဖြစ်နေပြီး လူများ စားစရာ ရှားပါးလာသည် ။ သူတို့ မွေးမြူထားသည့် တိရစ္ဆာန်များလည်း အစာရေစာ ပြတ်လာသည် ။ အိမ်ငယ်အတွင်း ပိတ်မိနေသော အဘရာဟင်သည် ထိုနေရာမှ တစ်ယောက်တည်း ထွက်ခွာသွားရန် ကြံစည်နေခဲ့သည် ။ နွေဦးရာသီရောက်လျှင် နယူးအော်လင်းသို့ သူပြန်သွားမည်။ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ကမ္ဘာလောကကြီးက သူ့ကို လက်ယပ်ခေါ်နေ သည် ။

*